

(11,000 mld) jóval nagyobb a németnél, — jelen egész összegében sem ütven...

közt variál, s csak tíz olyan, ahol meghaladja a 100,000-et.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése márczius 11-én.

Elnök: Ghyez Kálmán. Jegyzők: Wächter Frigyes, Szeniczey Ödön, Mihályi Péter, Huszár Imre.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán, Tisza Kálmán, Trefort Ágoston, Szende Béla, Péchy Tamás, Simonyi Lajos báró, Perczel Béla és Pejacsevich Péter gróf miniszterek.

Elnök az ülést d. e. 10 órakor megnyitván, a múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után bemutatja Fehérmezey föltárást a bukovinai és moldva-oláhországi magyarok hazatelepítése, valamint a székelyek kivándorlásának megakadályoztatásáról.

Ugron Gábor interpellációt intéz a vallás- és közoktatási — valamint a pénzügyminiszterhez, mely szerint a gyulafehérvári román kath. kanonok javadalmaizása az eljövendő évtized alatt (1846-tól 1871-ig) még egyszer oly nagyra nőtt (409,000-ról 900,000-en fölül emelkedvén szünet nélkül és százfél szaporodó népessége).

Széll Kálmán pénzügyminiszter kijelenti, hogy ezen alapok természetűe oly részletes tanulmányozást igényel s azok iránt teendő intézkedés oly tüzetes előmunkát kíván, hogy azzal úgy mellesleg foglalkozni épen az ügy érdekében fogva nem lehet.

Széll Kálmán pénzügyminiszter a kormányati programjába felvett, de a pénzügyi bizottság még nem tárgyalta következő öt rendbeli törvényjavaslatot.

A házi utasítási a pénzügyi bizottságot következett a vallás- és közoktatási miniszterium költségvetésének folytatásáról tárgyalása.

Somssich Pál, előadó jelzi a pénzügyi bizottság álláspontját a közoktatási költségvetésben, mely abban áll, hogy a bizottság szem előtt tartva a takarékoskosságot, de más részről a tanügyi igényeit is, nevezetesen azokat törölt a költségvetésből.

A budapesti egyetemnél előirányozott személyes járandóságokra 387,399 frt, — dologi kiadásokra 130,000 frt, — nyugdíjakra 28,871 frt. G. a. I. Mihály figyelmezteti a házat, hogy a Sándor utcában egy tanár részére lakás bérletet, ki azt ismét kiadja.

A közélet tanárképzéséről előirányozott személyes járandóságokra 135 ezer frt, — dologi kiadásokra 40 ezer frt.

Schwartz Gyula a tanszervezési ügyekről előirányozott személyes járandóságokra 135 ezer frt, — dologi kiadásokra 40 ezer frt.

Zsedényi Ede nem helyesli azon irányt, mely minden egyszerűen akar létrehozni s a fokozatos haladást szem előtt téveszt.

Pulszky Ferenc beszámolót kéri, hogy ez időben, midőn az anyagi érdekek vonják magukra a figyelmet, a szellemi érdekek mellett emeli fel gyenge szavát.

Horváth Gyula a pénzügyi bizottság javaslatát pártolja, mert azt hiszi, hogy ha a törles által az egyetem vesztelvetve volna, akkor a közoktatási miniszter nem járult volna ahhoz.

Hoffmann Pál kijelenti, hogy nagyobbat tevékenie nem fog megszavazni, azoknál, melyeket a p. ü. biz. javaslatba hozott.

Vécsey Tamás visszatartási azon vádat, melylyel Helfy az egyetem ifjuságát illette. Az egyetem ifjuság tud lelkesedni, midőn oly események, oly lépések látnak, melyek rokonszenvvel találkoznak.

Ugron Gábor előirányozott 5000 forintot azokra a tanítóképzésre, melyek a közoktatási miniszter által javasoltak, hogy azon időtől fogva, midőn a költségvetés által ajánlott összeget szavazta meg.

Közélet tanárképzéséről előirányozott 2000 frt, — budapesti tanítóképzésére 15,250 frt, — budapesti tanítóképzésére 8,500 frt.

Ugron Gábor előirányozott 960,000 frt. A pénzügyi bizottság 800,000 frtot ajánl megszavazására.

Trefort Ágoston közoktatási miniszter kijelenti, hogy az általa kiküldött szakfőiskolai álló bizottság még nem végezte be működését, de mielőtt be fogja végezni, arról rögtön jelentést fog tenni a háznak.

Madarász József sokajára a Nágel-féle házért a polytechnicum számára fizetett 43,800 frt. lakbért és 2624 frt. házbércraj-zsint, továbbá a Kerkapoly-féle ház földszinti helyiségeit fizetett 3000 frt lakbért, kéri a minisztert: minők ezen helyiségek, hogy azokért ily iszonyu lakbért fizetették?

Trefort Ágoston közoktatási miniszter szintén drágának tartja a Nágel-féle házért fizetett lakbért, de azt hiszi, hogy ezen a bajon csak úgy lehet segíteni, ha a polytechnicum számára egy épület állít fel a kormány. Ha ezen épületet nézve a most fennálló szerződés lefoly és más helyiségbe mennek át, ez is az államra nézve lesz káros, a mennyiben a most bérlet épülete az előbbi állapotba kell majd visszahelyezni az újonnan bérlelt helyiségeket pedig nagy költséggel adatlanni.

A másik helyiséget illetőleg ellenzte annak fölvetését, de az összes polytechnicum tanárai, és különösen a rector tanácsolta. Azt mondták és be is bizonyították, hogy a hallgatók száma annyira szaporodott, hogy a Nágel-féle ház nem elegendős. Kénytelen volt tehát ezen másik helyiséget is kibérelni, mely egy háznak földszintjéből áll, és mely helyiség talán négy ötvány teremben bír — a hol jelenleg a könyvtár van elhelyezve. (Helyeslés.)

G. a. I. Mihály kéri a közoktatási minisztertől, hogy ha szintén drágálja a Nágel-féle házért fizetett lakbért, miért utasította meg a szerződést s miért beszélt annak megvételére iránt alkudozásra?

Trefort Ágoston közoktatási miniszter kijelenti, hogy ezen ház megvételére iránt és annak megvételére iránt is fogja tanácsolni. A ház az előirányozott összeget változtatlanul megszavazta.

Az országos rajztanári képezdénire 39,640 frt, — a gazdasági jogokadémiára 18,135 forint szavazott meg.

Közélet tanárképzéséről előirányozott 229,971 frt. A pénzügyi bizottság 108,861 frtot ajánl megszavazására.

V. a. d. Gábor kéri a közoktatási minisztertől, mily által foglal el ezen — már a bizottság által letergyalt és a háznak mér legbeterjesztett közéletanodai törvényjavaslatot szemben és hajlandó-e azt a legelső kedvező alkalommal — midőn t. i. a phisikai idők megengedi — a képviselőház által tárgyaltatni?

Trefort Ágoston közoktatási miniszter kijelenti, hogy mielőtt az országos pénzügyi megengedik, a lozonci, valamint a többi gymnasiumok nyolcz osztályu gymnasiumokká fognak alakítani.

Széll Kálmán előadó kijelenti, hogy a pénzügyi bizottság által javasolt törleszt, ha a cultusminiszter a felvidéken megszüntetett gymnasiumot újul felállítja s erre vonatkozólag egy indítványt terjeszt be.

Somssich Pál előadó kijelenti, hogy a pénzügyi bizottság elének tartotta azt, ha egyelőre az idén egy Fehértemplom fölállít.

Ugron Gábor kéri a közoktatási minisztertől: igaz-e, hogy egy szomszéd állam költségvetésének rendezésére a brassói gymnasium részére subventió véteztet fel?

Trefort Ágoston közoktatási miniszter kijelenti, hogy van tudomása a dolgról, s meg is kezdte már a tárgyalásokat, hogy e vizás állapot megszüntetessék.

Erre a ház a pénzügyi bizottság javaslatát fogadta el.

Reáltanodákra előirányozott 327,598 frt. A pénzügyi bizottság 316,000 forintot ajánl megszavazására.

Kemény Mihály a nagyszabeni főreáltanodára előirányozott 5000 forintot azokra a tanítóképzésre, melyek a közoktatási miniszter által javasoltak, hogy azon időtől fogva, midőn a költségvetés által ajánlott összeget szavazta meg.

Közélet tanárképzéséről előirányozott 2000 frt, — budapesti tanítóképzésére 15,250 frt, — budapesti tanítóképzésére 8,500 frt.

Ugron Gábor előirányozott 960,000 frt. A pénzügyi bizottság 800,000 frtot ajánl megszavazására.

Trefort Ágoston közoktatási miniszter kéri a házat, hogy ezen összeget 9000 frtra szállítsa, hogy ezen összeget az általi kinevezéséből ebből valami nagy fogja kéri a házat, hogy egy felsőbb leányiskolára 6000 forintot szavazzon meg. — Simonyi Ernő azon fölvetéssel fogadja el a miniszter előterjesztését, hogy az semmiféle kikötéshez ne köttessék.

A ház 9000 frtot szavazott meg. A tanítóképzés tanárképzés és iskolatanítók kiképzésére előirányozott 2000 frt függőben hagyott, a budapesti polgári iskolatanítóképzésére 15,250 frt, a budapesti polgári tanítóképzésére 8,500 frt.

Népnevelési szükségletekre előirányozott 960,000 frt. A pénzügyi bizottság 800,000 frtot ajánl megszavazására.

Trefort Ágoston közoktatási miniszter felhatalmazást kéri, hogy ezen összegből, az esetre, ha a néptanítók nyugdíjazásáról szóló törvény megalkottatik, e célra 50,000 frtot a folyó évre felhasználhasson. (Helyeslés.) Nem lesz szükség és végett külön törvényt hozni, s elég lesz, ha a budgettörvénybe bele lesz állítva, hogy: „népnevelési szükségletekre s a néptanítók nyugdíjazására” (Helyeslés) s ez értelemben egy hat. javaslatot tesz le a ház asztalára.

Schwarcz Gyula a miniszter ezen nyilatkozatát örvendetes tudomásul veszi s szavazatával hozzájárul. Sajnálja, hogy azon keserves öszegből, mely a népnevelésre van előirányozva, kell elvonni a néptanítók nyugdíjazására megkivántató összeget; de ha másképpen nem lehet, részéről, hogy ne görditsen akadályok Molnár Aladár törvényjavaslatának elfogadása elé, hozzájárul szavazatával.

Azon meggyőződésben van, hogy a háznak ily fontos kérdésben, mint a budgetterjesztés, lehetetlen azon fokra leszállnia, hogy csak a pénzügyi bizottság tételét ragasztja, hanem ellenőrzési jogát is gyakorolnia kell. (Helyeslés.) Ennelőre első kötelessége a háznak, hogy a mit elmulasztott két év óta, t. i. a vallás- és közoktatási miniszterium jelentésének tárgyalása alá nem vehető, legalább megtenni azon meggyőzéseket, a melyeken, hogy meg nem tette a ház, a szakaszt már is joggal megütözték.

A miniszter később terjesztette be a jelentését, mint azt a törvény megszabta. Nem az ő hibája kizárólag ez, hanem azon közegek is, melyek elköveté költöttek be az adatokat. Ez még nem volna a legnagyobb baj, ha csak oly személyesen töltött nem állították volna össze az adatokat. Mit szólnon azon jelentéshez, melyet némi tanfelügyelő, a némi vallásfelekezeti főhatóságok vallásfelekezeti közegek közölttek? Mit mondjon azon jelentéshez, melyben az mondati, hogy Magyarországon összes nemzetiségű és vallásfelekezeti között a legnagyobb százzalakk a görög katolikusok, a rutének, oroszok járulnak az iskolalátogató tanköteles gyermekek számához?

Iskolákba járó gyermekekhez a legnagyobb százzalakk járulnak, sőt az osztrák statisztika állandó rovata volt, hogy még a gör. keleti is nagyobb százzalakk járul a tankötelességek teljesítéséhez, mint a gör. katolikusok, és egyszerre mit hallunk, hogy gör. katolikusok gyermekeiről azt, hogy gör. katolikusok gyermekeiről, az mondati, hogy 18, az ágostai 12, a mon. kath. 11, a helv. hitv. 9, az unitáriusok 10, a mózes vallásuk 9, a gör. keletiek 6 százzalakk járulnak a tankötelességek teljesítéséhez. Ezen egy adatból meg lehet ítélni, hogy mennyire megbízható ezen jelentés. Szólv utána nézett a táblázatban, és ekként tankerületenként kiült, hogy leszámítva a Hajdukerület pár ezerre ment gyermekeit, a többiek nem vonatkoznak más nemzetiségre, mint a rutének és oláhra. Szerpel itt különösen Beregh, Ung és Kolozs megye.

Hason okból ered az, hogy Budapesten nem tudják kideríteni, hogy mennyi a tanköteles gyermekek száma, hanem csak keves számban merik oda tenni, hogy 43,000. Hogy ezek közül mennyi gyermek, melyik korhoz tartozik, mennyi a fiú és mennyi a leány, azt tudni nem lehet. Mit mondjunk arra, hogy a kövárvidéki tanfelügyelő constattálja, hogy azok közül, kik iskolába nem járnak, tudja hány a fiu, hány a leány, de azt nem tudja, hogy azok közül kik iskolába járnak, hány a leány és hány a fiu. (Derűtlenség.)

Mit mondjunk arra, hogy az illető rovatban a tanfelügyelő jelentés Hunyad megyéjének lakosait 95,000 lélekre teszi és a százzal kiszámításával 95,000 lélek alapjára vitetik vissza a számítás? Nem csodára, hogy az eredmények, melyeket a jelenlegben foglalt százzalakk kimondhatni vélték, kápráztatják a szemeket. Az mondati benne, hogy 7%-al emelkedett az iskolába járók száma. Ismeri a miniszternek buzgalmat, de ezen tényekben lehetetlen meggyődnia. Az mondati a jelentésben az egyik táblázatban, hogy 1,370,000-re meg az iskolába járók száma, a 3-ik táblázatban pedig az, hogy 1,400,000-nél több. Midőn ily különbségek constattálhatók, hogy nyugodhatunk meg abban, hogy a múlt évhez képest 7%-al javult a helyzet, az iskolakötelességek tekintetében?

Ers meggyőződése, hogy mindaddig, míg a népnevelési törvény illető szakaszai nem revidáltaknak, mindaddig nem jutunk azon helyzetbe, hogy a valódi állapotot csak meg is ismerjük. Azért azon kéressel kéri meg a szavát, megszavazva a tételt a pénzügyi bizottság előirányzata szerint, méltóztatassék a képviselőház bármilyen alakban megis ha lehet, azon erkölcsi nyomást gyakorolni a kormányra, hogy a népiszkolai oktatásról alkotott törvénynek revidálására, hanem ezen törvény szakaszainak átvizsgálását, ha lehet, minél előbb kitérítse a háznak. (Helyeslés.)

Trefort Ágoston előadó kijelenti, hogy a közoktatási miniszter T. házi Tökéletes joga van Schwarcz Gyula képviselő urnak jelentésben foglalt adatokat megbírni és elemezni, hanem hiszen ő maga is kijelentette, hogy miért hibásak azok. Tudja ő nagyon jól, hogy ez nem vállaltom magamra azokért a felcsozások, azok a miniszteriumban csak összeállítottak. De azok senki által sem vizsgálattak az adatokat, melyek az ő kezében vannak. Ha mi nemcsak hiteles adatokat akarunk, hanem általában azt akarjuk, hogy a népnevelés jó legyen, akkor jó adminisztrációra van szükségünk, mert ha a felügyelőnek nincs semmi támasza az adminisztrációban, akkor természetesen, hogy az ügy nem igen mozdíthatatik elő. Azonban ezen téves adatok dacára megis be lehet bizonyítani, hogy a népnevelés évről évre halad, hogy új iskolák jönnek létre, a tanerők is javulnak. Hogy a haladás nem olyan nagy, a mint magam is óhajtanám, annak okát ne méltóztatassék a törvényben, hanem a socialis viszonyokban keresni. Közégeink nagy része szegény. Vannak közegek, a melyek szivesen áldoznának az iskola fenntartására, de nem képeznek az iskolát; továbbá mindamellet, hogy örvendetes haladást tapasztalunk a tanítóképzésben, mert ha nem eszlódóm 1873-ban 800-an jártak ezen intézetbe, most pedig 1400-an, és nagyon szép eredményeket várok a tanítóképezdektől is: mindamellet kellő tanerőkkel nem rendelkeznék, sőt vannak helyek, a hol tanító nem is lehet kapni. Ezek főleg azon okok, a melyeknél fogva a népoktatás nem halad oly gyorsan, mint óhajtunk. Egyébiránt a népoktatás más államokban is lassan ment, mi megkezdik t. i. a működését, és a siker nem fog kimaradni.

Irányi Dániel a népnevelési szükségletekre előirányozott 800,000 frtot csekélynek tartja akkor, midőn négy ezer közegek elemi iskola nincs, de ezen tétel föléb emelését azért nem indítványozta, mert nem akar azon vádra szolgáltatni okot, hogy pénzügyeink rosszabbá tételéhez a szélsőből is hozzájárult. Simonyi Ernő nem fogadhatja el a miniszternek azon kijelentését, hogy ő az ügyet nem ismeri és azért nem felelős, mert a miniszter mindenért a mit tárczájához tartozik felelős.

Molnár Aladár utólag azon kérést terjeszti elő, a mit már az előtt két évvel intézett a közoktatási miniszterhez: t. i. legyen szives intézkedni a statisztikai adatok megbízható összedésére iránt, és ha erre a törvény jelenlegi állapotában nem képes, forduljon a törvényhozáshoz a szükséges felhatalmazásért.

Két év alatt nem történt e részben semmi. És ma ismét egy oly jelentés van a ház előtt, mely valótanságokkal ép oly teljes, mint a 2 év előtti. — Ezért kéri a kormányt az ügyben intézkedni, valamint az iránt is, hogy ha az adatok kivülről beérkeznek, azok kellőleg dolgoztatassanak fel; mert ha a ház az egyszerű elolvással is felismerheti az ellenmondásokat, mennyivel inkább megláthatók volna ezek azok, kik a beérkezett adatokból a jelentést összeállították.

Az ország jelen pénzügyi helyzetében a fő feladat az, hogy azzal a csekély anyagi erővel, melyet az állampénztárból közoktatási célokra fordíthatunk, miképpen lehet a legnagyobb eredményt elérni. Hiába kérünk több pénzt, a törvényhozás nem fog adni; fődolog az, miképpen lehet a rendelkezésre álló erővel a lehető legnagyobb eredményt felmutatni.

Felhívja a kormány figyelmét, hogy a közoktatás terén a jelen anyagi helyzetben iparkodjék intenzív gazdálkodással eljárni; ne csak kifizelt terjeszkedjék, hanem, a mi kevesebb pénzbe kerül, belterjileg.

Allapítson meg egy oly tantervet, a mely szerint a mi tanítóink tudnak tanítani; mert lehet, hogy a gothai vagy svájci tanterv szerint ott nagyon jól tudnak tanítani, de nálunk az, hogy a népiszkolában egy tanító egy negyed órát használjon fel, valóságos lehetlenség. Fölhívja a kormány figyelmét a felső népiszkolák gondozására és azokra a gazdasági oktatás behozatalára. Elismeri, hogy legalább is a kérdéses lehet, hogy erkölcsi tekintetben például a kriminális eseteket, illetőleg minő hatása van a népoktatás terjedésére és fejlődésének.

Végül a földművelés népiszkolák czelszerűségét fejtegetve, annak fölállítását a törvényhozás figyelmébe ajánlja. (Általános helyeslés.)

A ház a pénzügyi bizottság által javasolt összeget a cultusminiszter hat. javaslatával elfogadta.

A népnevelési alap kiadásainak fedezésére 100,000 frt van nélkül meg szavaztatott.

Ezzel az üléss d. u. 2 órakor vég t ért.

A főrendiház ülése márczius 11-én.

Elnök: Majláth György országbíró. Jegyzők: Zichy F. Victor gróf, ifjabb Károlyi István gróf. A kormány részéről jelen van: Széll Kálmán pénzügyminiszter.

Elnök az ülést d. e. 11 órakor megnyitván, bejelentli Haller gróf és Pallavicini Alfonz ögróf elhunytát; meglez savakban emlékezik meg mindkettőről. Felemlíti, hogy Haller gróf egyike volt azoknak, kik részt vettek az e század elején dult világharcban, már akkor is kitüntette magát tőrtelhen hűség és bátorság által, melyek őt közel hatvan évi katonai pályáján jellemezték. Mint Horvát — Tót és Dalmatörországok bájja a 40-és években igen élénk részt vett a főrendiház tanácskozásain, majd később mint a testőrsg kapitánya lépett az ország zászlósai közé.

A ház a két tag elhunytá feletti mely részvételt jegyzőkönyvileg ad kifejezést; az elnök egyuttal kimondja, hogy Pallavicini Alfonz ögróf helyébe a függő államadosságok ellenőrzésére kiküldött bizottságba a jövő ülésen más tag fog választani.

Felolvastatik a pénzügyi bizottság jelentése az 1867. évi zárszámadásokról és a közös aktívára vonatkozó képviselőházi határozatokról. A ház vita nélkül hozzájárul a képviselőház a határozathoz.

Következett a pénzügyi bizottság jelentése az 1868. évi zárszámadásokról vonatkozólag.

Vay Miklós báró koronaőr, néhány bevezető szó után következő beszédet tartott a koalícióról: Nem hiszem, hogy mielőtt majd ismét felvennők a reánk várkozó újabb munkálatok fonatát, meg tovább is figyelem nélkül hagyhatnánk politikai életünkben történt azon nevezetes fordulatot, melynek minden részvétlennel méltószérvét történt létrejötté, meglelt ténnyekt, mint fát accompli, egész ünnepléssel juttattattak a miniszterelnök ur ó excellenciája által felhozó megalkalvult s kirekesztőleg az újból egyáltalán magas kormányban üdvözlétre szant gyűlésünknek tudomására. Ertem ugyanis, azon, nemcsak a képviselőházban, de, földalom, az egész országban, és pedig ennek nem kis kárára s hátrányára, egymással nyolcz éven keresztül kibenn állott ellentét, sőt egymás ellen küzdött két nagy pártnak, egyelőre ugyan még csak parlamentinkben történt, de reménylhetőleg ennek falain kívül is számos követőkre találandó s, mint mondom, részünkről sem ignorálható, bennünk is érintetlenül nem hagyható öszelövadásait; mert hiszen, egyebet mellőzve, már csak azon egy okból sem méltóztatni a m. főrendeknél bár ki is jobban e két párt közötti frigy létrejöttét, mivel az háznak részéről kezdettől fogva vállvetve védett s az egyesülés által nagy mérvben megszilárdult azon közögi alapra lett fektetve, mely talpkéve egyszerűsmond s garantiája a sors által egy-másra utalt két nagy állandó békének, jólétnek, sőt az összes monarchia fenmaradásának! a mint hogy nem is lehet kétség benne, miként egy ily körülmények között létrejött, ekként odaállított, s ha jól fog kezeltetni, nagy hordereji koalíció, következetlenség nélkül a m. főrendek, jobbjukkal meg nem tagadhatják.

Azonban, szírintem van még egy más ok is arra, mely a nemzetet e fusio teljes szívből üdvözlétre indíthatja: — mert úgy hiszem nem vonok le semmit azon férfiak hazafias érdemeiből, kik ennek létrejötté segédkeztek nyújtották, és minden elismerése mellett azon hősies elszántságuk, mely jelenlegi kabinetünk elnöke az ügy körül kifejtött, de el nem merem megismondani, hogy ha ugy mint régen, egy az ország kebelén kívüli, érdekünkkel gyakran ellentétű felső hatalom intézkedett volna, ma is még hazánk sorsáról, ha ma is amaz oly gyakran sikert aratott „divide ut impera” lebegett volna az egyesülésre különben is sokáig mentül kevesebb hajlamot mutatott pártok felett, úgy alig vett volna egyhamar még horgonyt alkotmányunk sílyvezén kezdett hajója, azon közös erővel elfoglalt kikötőben, melynek ormain immár egyesült hazai két nagy pártnak hirdeti egyesített lobogója sok évi keseri vizályaiknak habokba lett sülyesztet.

Nem megnyugtató-e tehát, kivált azokra nézve, kik hajdan az ellenkezőt tapasztalák, ma arról győződhetni meg, hogy nem türetnek többé oly elemek a korona személye közelemben, melyek annak erejét a nemzet pártviszályok okozta gyengülésére rovársá szándékozhatnak terelni; sőt nem szívmelő ézés-e azt láthatni, hogy fejlődési évek jelenjünk dicső hordozója magasztos jelmondatáshoz híven, kész saját tekintélyét is mérlegbe vetni, ha a szétágazott hazai jogok egyesíthetése felteletetizetki ató? Ime Ő nem gyengésgünkben, de erejének a mienkkel egyesül

léscben keresbe... Hoz... közöti... den... lők... jel... zóve... magá... ha p... nyomb... ben, m... fontoss... unitás... követni... tündök... tandó k... ország... gelé p... lehet r... egről... elhomá...

Kit... kívül l... főrende... mondan... meggyő... hivatal... mint a... koztam... lehet r... förende... A f... selőházi... illettó... Vég... hatheti... üléss 1/4...

Mig... zatorok... gya az... minisz... lent tá... ideje... endőt... már ut... Andrá... a leend... mint S... washing... Tény... elhagy... mére t... Washi... fizetés... ni telje... blatt”... az ausz... levhiva... jét ves... kedelmi... határoz... nek tart... gróf le... korolni... Kap... sgróf... azon te... dési i... fellátá... ták; e... intézm... telt” ak... nélkül... szemely... Ő f... teire v... lommal... geri haj... fog. A... leköszö... lyet Mil... rosa áll... A k... vény 22... vita ig... hogy pé... sít esz... A p... ről em... zottság... kállitás... sen tör... terhet... nyugati... elfogadt... igazságt... uszorató... tozás a... elfogadt... igazgató... kozó tör... szittete... urak há... ben ism... Az t... nak a... tartott... vonják a... feudalis... a feudál... tanismus... nincs is... feudális... lenkezik... a katholi... maszt ta...

Tiz... mány... nagy t... a közev... tok egy... y kabin... balköz... z e t e s... kalmas... akármá... l hárma... mosan... rendez... tani s u... Ez... gyelő...

lehető legnagyobbra... a lehető legnagyobb figyelmet, hogy a legenyhébbek között... a lehető legnagyobb figyelmet, hogy a legenyhébbek között...

AUSZTRIA.

Mig napról-napra újabb bizalmi szavazatok... Ausztria, Budapest, március 11. Mig napról-napra újabb bizalmi szavazatok...

Ujdonságok.

Budapest, márc. 11. Klapka tábornok Nizzából tegnap este a fővárosba érkezett, s mint halljuk, ezennel állandoan itt marad.

Külföld.

Budapest, március 11. Tíz nap óta Franciaország kormány nélkül van. Bárha az új rendszer nagy többséggel bír a parlamentben...

Franciaország helyzete. Tíz nap óta Franciaország kormány nélkül van. Bárha az új rendszer nagy többséggel bír a parlamentben...

Franciaország helyzete. Tíz nap óta Franciaország kormány nélkül van. Bárha az új rendszer nagy többséggel bír a parlamentben...

Radikalbesítget) nevű szabadalmára hívja fel a szakosztály figyelmét. Budapest, márc. 11. ez. A előbörzön osztr. hitel 234.50-ról 235.25-re emelkedett...

A BUDAPESTI ÁRÚ- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE ÁRJEGYZÉSEI.

(HIVATALOS.)

A BÉCSI TŐZSDE ÁRJEGYZÉSEI. 1875. március 10-én.

Table with columns for 'Gabona árak 1875. március 11.', 'Kötvények', and 'Malmok'. It lists various commodities and their prices.

Table with columns for 'Árú', 'Tartva', and 'Ár'. It lists various goods and their market prices.

Table with columns for 'I. Oszt. államadóság', 'II. Földteremt. kötv.', and 'III. Magyar közlekedés-kötv.'. It lists government bonds and securities.

Table with columns for 'V. Kötelekési vállalatok', 'VIII. Magánorsjegyek', and 'IX. Váltók'. It lists various types of securities and exchange rates.

Advertisement for 'A Franklin-Társulat' featuring 'WEBER GYÖRGY.' and 'TIPRAY JÁNOS' with 'ZSEBSZÓTÁR' (Pocket Dictionary).

Advertisement for 'Temesvári Emanuel' featuring 'magyar cipőgyára' (Hungarian shoe factory) and 'Budapest, király-utca 1. szám, ajánlja'.

Advertisement for 'KERTÉSZET KÉZIKÖNYVE' (Gardening Handbook) by GALGÓCZI KÁROLY and Dr. PÁRKAS MIHÁLY.

Advertisement for 'Katholikus imakönyvek' (Catholic prayer books) by Farkányi Béla, including titles like 'A hajdanok öröngyája'.

Advertisement for 'A BÜNTETŐ JOG' (Penal Law) by MOHL RÓBERT, 'Az államtudományok encyklopaediája'.

Advertisement for 'Eppen most jelent meg a Franklin-Társulat kiadásában' (Now published by Franklin Society) featuring 'ORTSLEXICON'.

Advertisement for 'Protestáns imakönyvek' (Protestant prayer books) by Medgyes Lajos, including titles like 'Protestáns családok imakönyve'.

Advertisement for 'ORTSLEXICON der Länder der ungarischen Krone' (Ortslexicon of the Kingdom of Hungary) by MICHAEL von KOLLERFFY.

Advertisement for 'A BÜNTETŐ JOG' (Penal Law) by MOHL RÓBERT, 'Az államtudományok encyklopaediája'.

Advertisement for 'Protestáns imakönyvek' (Protestant prayer books) by Medgyes Lajos, including titles like 'Protestáns családok imakönyve'.

Advertisement for 'ORTSLEXICON der Länder der ungarischen Krone' (Ortslexicon of the Kingdom of Hungary) by MICHAEL von KOLLERFFY.

Advertisement for 'A BÜNTETŐ JOG' (Penal Law) by MOHL RÓBERT, 'Az államtudományok encyklopaediája'.

Vertical text on the right edge of the page, including 'Első', 'HA', 'Franklin', 'A lap', 'Székhely', 'KÖ', 'Egy', 'Neg', 'Félé', 'Egy', 'Gyűjt', 'egy tiszt', 'Bud', 'A fus', 'képezi', 'lődiés', 'kó', 'léta', 'A régi', 'p', 'ritora', 'A egyi', 'az új', 'pár', 'helt', 'az zénylő', 'el', 'szinre', 'ho', 'az tju', 'nag', 'támogató', 'ra; lát', 'többség', 'neve al', 'gatja', 'e f', 'szanok', 'h', 'tömeg', 'ma', 'eszmék', 'nem lehel', 'A fusió', 'őszint', 'tartott', 'tuk benn', 'harcznak', 'még sokk', 'egy egé', 'lászak', 'volt, mer', 'pokon v', 'jésző, me', 'galom me', 'A közs', 's magába', 'mumra v', 'nagyon', 'sik, bece', 'egészes', 'elvi alap', 'dig csak', 'a meg van', 'zanak az', 'Mert h', 'jára kifüg', 'ben, vagy', 'elkereszt', 'mely a ké', 'elvet lász', 'rólunk, se', 'dolgozó', 'sincs joga', 'Emleke', 'takarékoss', 'hogly hol', 'zérésnek', 'sitani, Szé', 'bitéséről', 'ról, a közs', 'szerítésé', 'juk annak', 'ez irányk', 'Nagy el', 'kereskedel', 'A M', 'Irtó', 'Franciaiból', 'Ismét lá', 'hideg gyás', 'hullák tété', 'nek — és a', 'vélt felism', 'Felegyer', '— Hová', '— Látt', 'te-e pisztol', 'szony.', 'Maxence', 'a karosszék', '— Légt', 'vitte el...', 'ságra...', '— Isten', 'soha!', 'Adja', 'minden üd', 'soha, még h', 'A szegé', 'szivtelenség', '— A l', 'Gilberte, az', 'hogy jövőnk', 'De meg', 'gettek.', '— Ki a', 'zadva, félél'